

Rariteter under ytan – ny rapport om kransalger i Dalarna

Urban Gunnarsson

Under de omfattande inventeringarna 2008-2010 hittades en av Sveriges mest sällsynta kransalgsarter, höstslinke (*Nitella syncarpa*, EN), i Svinssjön. En helt ny fyndlokal för arten och den tredje kända lokalen i Sverige! Återfynd av höstslinke gjordes även på ett flertal platser i Limsjön. Artens tidigare enda kända Svenska lokaler var Limsjön och Helgsjön.

Inventeringsrapporten som sammanställts av Tina Kyrkander och Jonas Örnberg, omfattar undersökningar i 72 sjöar i Dalarna. Arbetet av en del av Länsstyrelsens jobb inom åtgärdsprogram för hotade arter för att kartlägga hotade och sällsynta arter. Vid inventeringen hittades totalt 12 arter av kransalger i 55 av de inventerade sjöarna, allt från allmänna till mycket sällsynta arter och förekomsterna varierar från enstaka individer till stora områden med mattbildande kransalgsbestånd.

Utöver det riktigt ovanliga höstslincket hittades spädslinke (*Nitella gracilis*, NT), på ett flertal platser i Övre Kårtyllasjön och på en plats i Limsjön. Arten var tidigare känd från Helgsjön och Hemsjön. En annan rödlistad art, uddslinke (*Nitella mucronata*, NT), hittades i hela sex sjöar. Från att tidigare endast varit känd från en sjö, Lilla Holmsjön, hittades uddslinke även i Nävden, Larsbosjön, Limsjön, Helgsjön och Hemsjön.

Andra, vanligare kransalger som hittades vid inventeringen, var borststräfsse (*Chara aspera*), gråsträfsse (*Chara contraria*), skörsträfsse (*Chara globularis*), mellansträfsse (*Chara intermedia*), röststräfsse (*Chara tomentosa*), papillsträfsse (*Chara virgata*), glansslinke (*Nitella flexilis*), mattslinke (*Nitella opaca*) och de i icke fertilt tillstånd svårskiljbara arterna glans- och mattslinke (*Nitella flexilis* och *N. opaca*).

Två andra rödlistade och ovanliga arter eftersöktes men kunde inte återfinnas, barklöst sträfsse och spretsträfsse. Barklöst sträfsse (*Chara*

braunii, VU), som tidigare hittats i Brunnsjön, men eftersom sjöns nu har en mycket kraftigt eutrofa karaktär gör det mindre troligt att överhuvudtaget några kranslager finns kvar i sjön. Spretsträfsa (*Chara rudis*, VU) eftersöktes också utan framgång på sina tidigare växtplatser.

Förutom kransalger gjordes även fynd av kärllväxten bandnate (*Potamogeton compressus*) vid en tidigare känd växtplats i Lilla Holmsjön och utöver detta har en hel rad vattenväxter noterats i de undersökta sjöarna.

Inventeringen av kransalger i Dalarnas län (Rapport 2012:08 Länsstyrelsen i Dalarnas län)

går att ladda ned i sin helhet på Länsstyrelsen Dalarna

<http://www.Lansstyrelsen.se/dalarna/>.

